

tydningen ganske simpelt er den, at Husbonden har et Valg. Han kan vælge, om han vil bruge den gamle Regel, som medfører, at han kan anlægge privat Politiretsfag og faae sig Erstatning tilkjendt hos Lyendet, eller om han vil bruge den Fremgangsmaade, som her er omtalt. Naar det hedder, at Lyendet under en saadan Sag dog „kun“ kan anses med Bøde, betyder dette „kun“ blot det, at der ikke kan være Tale om Erstatning, men at Lyendet kun vil blive dømt til Bøde. Derimod betyder dette „kun“ naturligvis ikke, at disse Bøder ikke skulde kunne affones, thi i saa Fald var den hele Bestemmelse betydningløs. Grede Medlemmer maa nemlig erindre, at der er foregaaet den Forandring i Lovgivningen, at Bøder ikke kunne indrives ved Eksekution, men naar den Paagjældende ikke af sig selv betaler Bøden i den foreskrevne Tid, indtræder den subsidiære Straf, nemlig den Fængselsstraf, hvorved Bøden skal affones. Det kan naturligvis ikke gaa an at give Slip derpaa, thi da betyder det Hele slet Intet. Det, at dømme en Karl til Bøder, som ikke kunne indrives og som ikke kunne affones, anser jeg for en meget ørkesløs Foranstaltelse. — Jeg skal endnu gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad det ærede Medlem for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) yttrede med Hensyn til den offentlige Politiretsforfølgning, og den Ubillighed, den formentlig kunde medføre i andre Retninger. Jeg tror, som jeg før bemærkede, at den har sin Nytte, sin store Bekvemmelighed i Forholdet, og at der derfor er Grund til at holde paa den. Naar derimod det ærede Medlem mente, at Sagen kunde komme til at staa anderledes i Henseende til Bevisbyrde og den eventuelle Afgjørelse af Sagen ved Partsed, naar offentlig Politiretsforfølgning benyttedes, end i Tilfælde af privat Politiretsforfølgning, vil jeg sige, at jeg ikke tror, det vil blive Tilfældet, og navnlig tror jeg ikke, at denne Forskjel vil komme saa skarpt frem. Det maa nemlig erindres, at det andet Alternativ her er den private Politiretsfag, under hvilken der paaligger Dommeren Veiledningspligt og den dermed i Forbindelse staaende Ret til at udspørge Parterne. Netop den Omstændighed, at den private Politiretsfag har denne Form, som adskiller den fra den almindelige civilretlige Procedure, medfører, at disse Spørgsmaal om Bevisbyrden og deslige ikke ville komme til at staa saa skarpt i disse Sager, som de ellers staa i den civile Proces, og hvad selve den offentlige Politiretsfag angaar, mener jeg rigtignok, at den Omstændighed, at Sagen forfølges i denne Form, ikke principielt kan forandre Spørgsmaalet om Bevisbyrden. Jeg antager ikke, at Lyendet bliver fri for Bevisbyrden i den Forstand, at man uden videre skulde sige: Lyendet foregiver det og det, og da der ikke er Grund til at betvivle Rigtigheden deraf, fristundes det. Jeg mener, at det i

Sager af den Natur vil være aldeles nødvendigt, at Lyendet maa opgive de Data, hvorpaa det mener at støtte sin Fiindselse, at der derefter maa anstilles en Undersøgelse om, hvorvidt disse Data ere begrundede eller ikke, og om der er nogen Grund til at tro paa dem; hvis ikke maa Lyendet dømmes. I ethvert Fald kunde man jo let, dersom man fandt det nødvendigt, udtrykke sig udtale, at der ikke i Henseende til Bevisbyrden osv. indtræder noget andet Resultat, fordi den offentlige Politiret benytttes. Hvad Partsed angaar, kan jeg ikke se, at der kan optaa nogen væsentlig Forskjel; thi det er og bliver kun en Bøde, der bliver Tale om, og jeg ser ikke, der er Noget i Veien for at anvende Partsed i Bødesager, uden Hensyn til om de forfølges af det Offentlige eller af Private. Forsaavidt man altsaa ellers af Hensyn til den Bekvemmelighed, det yder Husbonden, vil være stemt for at optage en saadan Afgang til offentlig Forfølgning inod den Ejenesetiar, som er gaaet ud af Jurisdiktionen, tror jeg, at de Indvendinger, der fra anden Side ere blevne fremhevede derimod, ikke ere betydelige, i alt Fald ikke betydeligere, end at man let kan sjerne dem ved Lovforslagets Redaktion. — Hvad angaar den Debat, som har fundet Sted her i Thinget om dette Lovforslag i sin Helhed, vil jeg kun udtale, at den forsaavidt har været mig behagelig, som jeg deraf har faaet det Indtryk, at der næppe vil være Grund til at tro, at alvorlige Vanstieligheder skulle optaarne sig inod denne Lovs Fremme paa de senere Trin. Jeg skal tilføje, at jeg ikke stammer rettere, end at de allerfleste i alt Fald af de Indvendinger, som her ere gjorte, ikke hvile paa nogen fra Lovforslaget principiel forskjellig Opfattelse af disse Ting, og jeg nærer derfor det Haab, at det no' vil være muligt at komme til Enighed med det Udvalg, som jeg formoder, man vil nedsætte angaaende denne Sag.

Th. Kruse: Jeg beklager, at jeg før oversprang en enkelt Indvending inod § 10, som det nu maasse tør være mig tilladt at fremsætte. Først vil jeg dog sige, at jeg, naar jeg har fremsat Indvendinger inod disse Lovbestemmelser, selvfølgelig kun har gjort det for igjennem Diskussionen og den mulige Beparelse at faae Oplysning om mine Tvivl, men ikke for i nogen Henseende at opfaae mig som Postulant. Det forekommer mig nu, at der, foruden den Ullighed, som den ærede Justitsminister overfor min Paastand indvønnede mig, at der var for Parterne i § 10, er en anden Ullighed, som kommer tilstede ved samme Paragraf, idet jeg forudsætter — maasse er det urigtigt — at Kontragsmaaal af Lyendet ikke vilde kunne fremmes under den offentlige Politiretsfag. Det staaar jo til Husbonden at vælge en offentlig Politiretsfag og derved altsaa at affjære Lyendet fra Kontragsmaaal for samme Forum, for hvilket han selv